

[REDACTED]

Sz. P.
Bernard Bednorz
Starosta Bieruńsko-Lędziński

Szanowny Panie Starosto,

składam petycję w sprawie zwiększenia świadomości społecznej wśród lokalnej społeczności w zakresie transplantacji. Zwracam się z prośbą o zamieszczenie informacji na temat pobierania komórek, tkanek i narządów od zmarłych w celu ich przeszczepienia w gazecie redagowanej przez urząd, na stronie internetowej urzędu <https://www.powiatbl.pl/> lub w innych lokalnych środkach masowego przekazu.

Z uwagi na to, że temat transplantacji jest niezwykle delikatny, przedstawione informacje powinny mieć charakter tylko i wyłącznie informacyjny oraz nie powinny zmuszać mieszkańca do określonego stanowiska.

W załączniku przedkładam propozycję tekstu do publikacji pobranego z Serwisu Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia. Chciałbym nadmienić, że jest możliwość nawiązania kontaktu z Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnym do Spraw Transplantacji „Poltransplant” i pozyskania papierowych materiałów informacyjnych.

Uzasadnienie

Mieszkańcy Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego powinni być uświadomieni tego, że według przepisów ustawy transplantacyjnej każdy z nas jest potencjalnym dawcą narządów, dopóki sam za życia nie wyrazi sprzeciwu. Sprzeciw można wnieść poprzez wpis w Centralnym Rejestrze Sprzeciwów, w formie pisemnego oświadczenia własnoręcznie podpisanego i noszonego przy sobie lub ustnej deklaracji złożonej w obecności co najmniej dwóch świadków.

Miejscowi winni wiedzieć, że prawo nie daje uprawnień rodzinie do decydowania o pobieraniu bądź niepobieraniu cudzych komórek, tkanek i narządów w celu ich przeszczepienia innej osobie. Rozmowa personelu medycznego z osobami najbliższymi zmarłego ma na celu ustalenie jego stanowiska na temat pośmiertnego dawstwa narządów. Niewykluczone, że dzięki rozpropagowaniu idei transplantacji przez tutejszy urząd, mieszkańcy zainicjują w swoich rodzinach rozmowy o decyzji związanej z pośmiertnym podarowaniem części siebie. Obecnie zdarza się, że najbliżsi zgłaszają sprzeciw na pobranie narządów, nie znając rzeczywistej woli członka rodziny. Akcja informacyjna może temu zdecydowanie zapobiec.

Niestety 75% dorosłych mieszkańców Polski nie rozmawiało ze swoimi bliskimi na temat ewentualnego przeszczepienia narządów. Tylko 20% badanych osób wie, że w Polsce wystarczy brak sprzeciwu za życia, aby zostać pośmiertnie dawcą narządów (CBOS (2016). *Postawy wobec transplantacji narządów*, s. 4, 12-13).

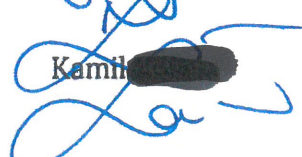
W 2021 roku w Polsce najmłodszy dawca miał 18 miesięcy, a najstarszy miał 79 lat. W ubiegłym roku w województwie śląskim 69 osób pośmiertnie podarowało komuś swoje narządy. Na wspomnianym obszarze było 18 szpitali aktywnych w programie pozyskiwania narządów od zmarłych na 38 szpitali z potencjałem dawstwa. Na dzień 30 kwietnia 2023 roku na przeszczepienie narządu oczekowało w naszym kraju 1886 osób (źródło: Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnego ds. Transplantacji „Poltransplant”).

Według Ministerstwa Zdrowia niezmiernie ważne są działania edukacyjne na poziomie lokalnym, podejmowane przez samorząd gminny czy powiatowy. Zadania z zakresu zdrowia publicznego wykonują również jednostki samorządu terytorialnego, realizujące zadania własne polegające na promocji lub ochronie zdrowia (art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym; t.j. Dz.U. 2022 poz. 1608). Ponadto powiat wykonuje zadania publiczne w zakresie między innymi edukacji publicznej oraz promocji i ochrony zdrowia (art. 4 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym; t.j. Dz.U. 2022 poz. 1526).

Proszę mieć na uwadze Uchwałę Sejmiku RP z dnia 13 czerwca 2008 r. w sprawie akceptacji transplantacji jako metody leczenia, a w szczególności jej drugi akapit: **Jednocześnie apelujemy do władz rządowych i samorządowych wszystkich szczebli o wsparcie moralne i pomoc materialną we wszelkich akcjach o charakterze edukacyjnym w zakresie przeszczepiania narządów, komórek, tkanek i szpiku** (M.P. 2008 nr 47 poz. 421).

Decyzja o oddaniu bądź nie oddawaniu po śmierci swoich narządów należy do każdego z nas. Poinformujmy bliskich o swojej decyzji. Jakakolwiek ona by nie była. Dzięki temu można uniknąć w przyszłości potrzeby domniemywania czyjeś woli w przypadku niespodziewanej śmierci.

Temat transplantacji może dotknąć każdego z nas w najmniej oczekiwanym momencie, bez względu na miejsce zamieszkania. Często boimy się mówić o śmierci. Natomiast gdy już nadejdzie nieoczekiwanie, to wtedy jest już za późno na jakiegokolwiek rozmowy o czyjeś woli. To kwestie niezwykle trudne, ale jakże istotne. Musimy je podjąć tu i teraz, dlatego uprzejmie proszę o pozytywne rozpatrzenie niniejszej petycji.

Zacisną ręką szacunku

Kamil [redacted]

Załącznik:

- **Propozycja tekstu do publikacji** ze strony internetowej:

<https://pacjent.gov.pl/aktualnosc/transplantologia-dar-zycia> [dostęp 23.05.2023]